

Bildande av Lakobergets naturreservat i Vansbro kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Området omfattar ca 54 ha och består av naturskogsartad barrskog. Reservatets namn ska vara Lakobergets naturreservat. Reservatets slutliga gränser utmärks i fält.

Länsstyrelsen fastställer samtidigt skötselplanen, enligt bilaga 4, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Lakobergets naturreservat
Kommun	Vansbro
Län	Dalarna
NVR id	2043706
Natura 2000	Ingår ej i nätverket
Församling/socken	Järna med Nås och Äppelbo
Naturgeografisk region	Vågig bergkullterräng
Fastigheter	Lakoberget 1:6
Lantmäteriärende	W07953
Areal	Total areal: 53,7 ha Landareal: 53,7 ha Produktiv skogsmark: 44,4 ha

Syfte med naturreservatet

Bevara biologisk mångfald

Syftet med naturreservatet är att bevara den naturskogsartade skogen och våtmarkerna vid Lakoberget med de värdefulla livsmiljöerna äldre tallskog, barrblandskog, och granskog med deras typiska arter i naturliga, orörda bestånd, ekologiska samspel och naturlig dynamik. Strukturer som död ved och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning.

Tillgodose behov av områden för friluftslivet

Syftet med naturreservatet är också att underlätta möjligheterna till friluftsliv i ett naturskogsområde. Friluftslivet är dock underordnat syftet med att bevara de biologiska värdena.

Syftet ska nås genom

Syftet ska tillgodoses genom att skogen och våtmarken i området i huvudsak utvecklas fritt. Skötselåtgärder genom naturvårdsbränning, alternativt ringbarkning av gran för att bevara de äldsta tallarna utförs vid behov. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

Lakobergets naturreservat består till största delen av gammal tall- och barrblandskog och mindre partier av granskog. I östra delen rinner Vesnitsbäcken i kanten av en mindre våtmark.

Skogen är ca 150 år gammal med en stor mängd tallöverståndare som skattas till över 200 år. Ställvis står de gamla tallarna samlade i mindre grupper. Här finns även fuktiga partier med grov gran bevuxna med gammelgranlav och kattfotlav högt upp på stammarna. I en del av området finns rikligt med död ved såsom högstubbar, torrträd och granolagor i olika nedbrytningsstadier.

Lakoberget ligger mycket nära Lållansberget som också det har höga naturvärden med barrskogar med naturskogskaraktär. Det finns även ett mindre skogsområde som är formellt skyddat som biotopskydd mellan Lållansberget och Lakoberget. Länsstyrelsen gör bedömningen att områdenas närhet till varandra stärker dess möjligheter att bibehålla och utveckla de naturvärden som områdena hyser.

Miljömål

Detta beslut om att skydda Lakobergets naturreservat bidrar till att uppfylla miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Motiv för bildande av naturreservat

Skyddsform

Det främsta hotet mot bevarandevärdena är skogsbruk. Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

Planeringsbakgrund

Lakoberget ingår i ett större riksintresse för friluftsliv enligt miljöbalkens hushållningsbestämmelser (3 kap i Miljöbalken). Området benämns Säfsnäs-Grangärde. Riksintresset är utvalt för att det har särskilt goda förutsättningar för positiva naturupplevelser och kulturstudier, vandringar och långfärder, fritidsfiske, bär- och svampplockning samt paddling. Genom att inrätta Lakobergets naturreservat bibehålls möjligheterna att besöka en naturskog, och de restriktioner som naturreservatet medför bedöms vara förenliga med syftet med riksintresset.

Beslutet om att bilda Lakobergets naturreservat är förenligt med Vansbro kommuns översiktsplan beslutad 1997-11-24, och med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Reservatsföreskrifter

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som framgår av föreskrifterna under B nedan. Detsamma gäller för uppföljning av bevarandemål och åtgärder.

A Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle,
3. gödsla, återföra aska eller använda bekämpningsmedel,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning,
5. plantera in växter eller djur,
6. utan Länsstyrelsens tillstånd sprida kalk,
7. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark, med följande undantag:
 - Uttransport av älg, björn, hjortvilt eller vildsvin får ske med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation.
 - För tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärenden. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen Dalarna.
8. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser, med följande undantag:
 - Sätta ut saltsten är tillåtet.
9. upplåta korttidsjakt inom naturreservatet.

B Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder och andra anläggningar för friluftslivets behov,
2. skötsel och restaurering genom ringbarkning av gran och röjning av smågran, alternativt naturvårdsbränning, inom skötselområde 2 som är markerat som rutiga ytor i föreskriftskartan, bilaga 3,
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte.

C Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Föreskrifterna under punkten C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar, med följande undantag:
 - Insamling av löst liggande mindre torra grenar och kvistar i syfte att göra upp eld.
2. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark.

Utan Länsstyrelsens tillstånd:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (tex insekter).

Motiv och förtydliganden till föreskrifter

I *punkterna A1- A9 och C1- C3* förbjuds sådana aktiviteter som kan störa den naturliga utvecklingen hos vegetationstyper och naturskogens växter och djur.

I *punkt A2* förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

I *punkt A3* framgår det att man bland annat inte får sprida aska i reservatet. Förbudet avser askåterföring av biobränsle och gäller inte

spridning av kremeringsaska, då detta anses ha försumbar påverkan på naturmiljön.

I *punkt A4* förbjuds nyanläggning av alla slags anläggningar. Detta inkluderar jakttorn och jaktpass av permanent typ med väggar, tak eller dylikt. Enkla tillfälliga konstruktioner vid jaktpass av "naturmaterial" dvs. av standardtyp med slanor/granris eller mobila tak/vindskydd som endast används under själva jakten får dock skapas. Jaktpass inklusive eventuella skjutvinklar får markeras diskret, exempelvis med märkt småfågelholk i naturmaterial.

I *punkt A5* förbjuds inplantering av växter och djur. Inplantering av växter och djur i reservatet kan störa den naturliga utvecklingen av de vegetationstyper och det växt- och djurliv som reservatet syftar till att främja.

I *punkt A7* och *C2* regleras terrängkörning. Terrängkörning regleras i huvudsak i terrängkörningslagen, men förtydligas i denna föreskrift. Föreskriften syftar till att minimera skador på mark och vegetation. Angående undantaget från föreskriften som handlar om uttransport av vilt ska begreppet "skador" inte tolkas lika strikt som "märken". Eventuella spår måste dock alltid kunna växa igen under en vegetationssäsong. Detta innebär att det är ytterst sällan som terrängkörning på barmark i våtmarksmiljöerna är möjlig. Avvägningen bedöms tillgodose jaktintresset, friluftslivets intressen och behovet av skydd för mark och vegetation.

I *punkt A8* förbjuds utfodring och åtling av vilt. Både utfodring och åtling av vilt medför att djur koncentreras till området kring utfodrings- och åtlingsplatsen. Lokalt skadas vegetationen genom tramp, foderspill och en viss gödsling av marken. Eftersom syftet med reservatet är att skydda, vårda och bevara vegetationstyper och samspelet mellan arter är det inte förenligt med att påverka vegetationen som det görs när djur lockas till en plats. Det är dock tillåtet att lämna kvar den urtaga älgräntan efter skjutna älg liksom att mata småfåglar. Det är också tillåtet att sätta ut saltsten, dock bör placeringen vara sådan att skador på vegetation minimeras.

I *punkt A9* förbjuds korttidsjakt. Jaktutövarna ska ha en ingående kunskap om områdets naturvärden/skyddsbehov och vilka hänsyn som behöver tas vad gäller bl.a. jaktens omfattning och utövning. Jaktgäster accepteras endast om de medföljer nyttjanderättsinnehavare – d.v.s. de ska bedriva jakt tillsammans.

I *punkterna B1-B3* medges att vissa åtgärder får vidtas i reservatet. Länsstyrelsen bedömer att nyttan med dessa åtgärder är avsevärd.

I *punkt B1* medges uppmärkning av reservatet, uppsättande av informationstavlor och iordningsställande/underhåll av anläggningar för friluftslivet. Information om reservatet samt anläggningar för friluftslivet

bedöms idag ofta som högst angeläget för att tillmötesgå det rörliga friluftslivet.

I *punkt B2* medges skötsel av naturvärdena som är knutna till gamla tallar i reservatet. Dessa naturvärden kräver skötsel för att kunna bibehållas eller utvecklas, och behövs därför för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås.

I *punkt B3* medges undersökningar för uppföljning. Forskning och uppföljning ingår som en naturlig del i reservat av denna karaktär.

I *punkt C1* förbjuds förorsakande av skada på levande och döda träd, buskar och stubbar. Skogens träd är grunden för reservatets värde och får inte skadas. För att tillgodose upplevelsevärdena i området tillåts dock insamling av löst liggande mindre torra grenar och kvistar, för att möjligheten att kunna göra upp eld ska finnas även utan medtagen ved. Matsvamp och bär får givetvis plockas i reservatet.

I *punkt C3* förbjuds att utan Länsstyrelsens tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Förekomsten av ett flertal värdefulla, ofta rödlistade, organismer motiverar skydd mot sådan plockning och insamling som kan inverka menligt på berörda populationer. Det är dock angeläget att undersökningar och insamlingar som förbättrar kunskapen om reservatets organismvärld kan ske. Normalt bör sådana undersökningar kunna medges under förutsättning att de har ett allmänt intresse, att undersökningsmetoden inte orsakar bestående skada och att resultaten tillgängliggörs.

Ärendets handläggning

Naturvärdena vid Lakoberget upptäcktes i samband med Skogsstyrelsens nyckelbiotopinventering år 1997. Skogsstyrelsen kontaktade Länsstyrelsen år 2003 med en förfrågan om områdesskydd för området.

Efter förhandlingar med markägarna har Naturvårdsverket köpt marken som ingår i naturreservatet.

Strax väster om Lakoberget ligger Lållansberget. Lållansberget har också mycket höga naturvärden. Områdena hanterades först tillsammans som ett enda tänkt naturreservat med två delområden, men i remissförfarandet framförde Naturvårdsverket önskemål om att områdena istället borde hanteras som två separata naturreservat.

Jägareförbundet har vid remissomgången haft synpunkter på föreskriften om förbud mot att jaga fågel. Länsstyrelsen Dalarna har gjort en ny avvägning angående fågeljakten i området och vilket har resulterat i att föreskriften har tagits bort.

Upplysningar

Dispens från föreskrifter

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet.

Kungörelse

Beslutet kungörs på det sätt som gäller för författningar i allmänhet. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft omedelbart, även om beslutet överklagas.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till Regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 5 (formulär 6).

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ylva Thörn.

I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, antikvarie Olle Lind, planarkitekt Emma W Eriksson, vattenskyddshandläggare Håkan Danielsson, funktionssamordnare Jemt Anna Eriksson och naturskyddshandläggare Maria Blomkvist, den sistnämnde föredragande.

Ylva Thörn

Maria Blomkvist

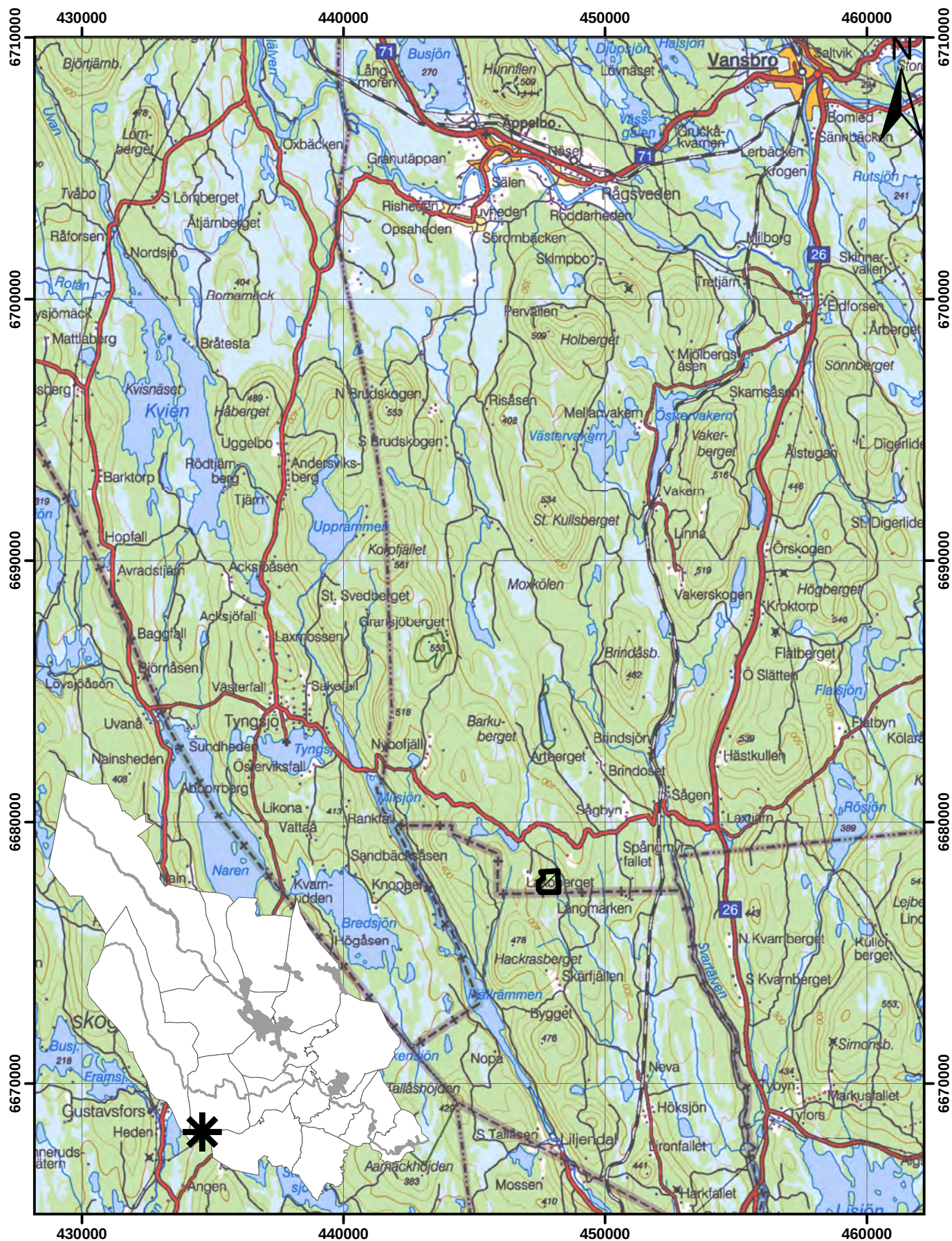
Bilagor:

Bilaga 1	Översiktskarta
Bilaga 2	Beslutskarta
Bilaga 3	Föreskriftskarta
Bilaga 4	Skötselplan
Bilaga 5	Överklagningsformulär (markägare och sakägare)

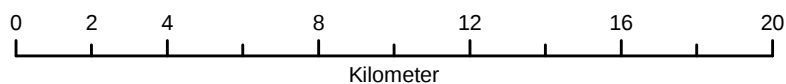
Sändlista: (sändlistan är borttagen i webbversionen)

Översiktskarta Lakobergets naturreservat

Bilaga 1

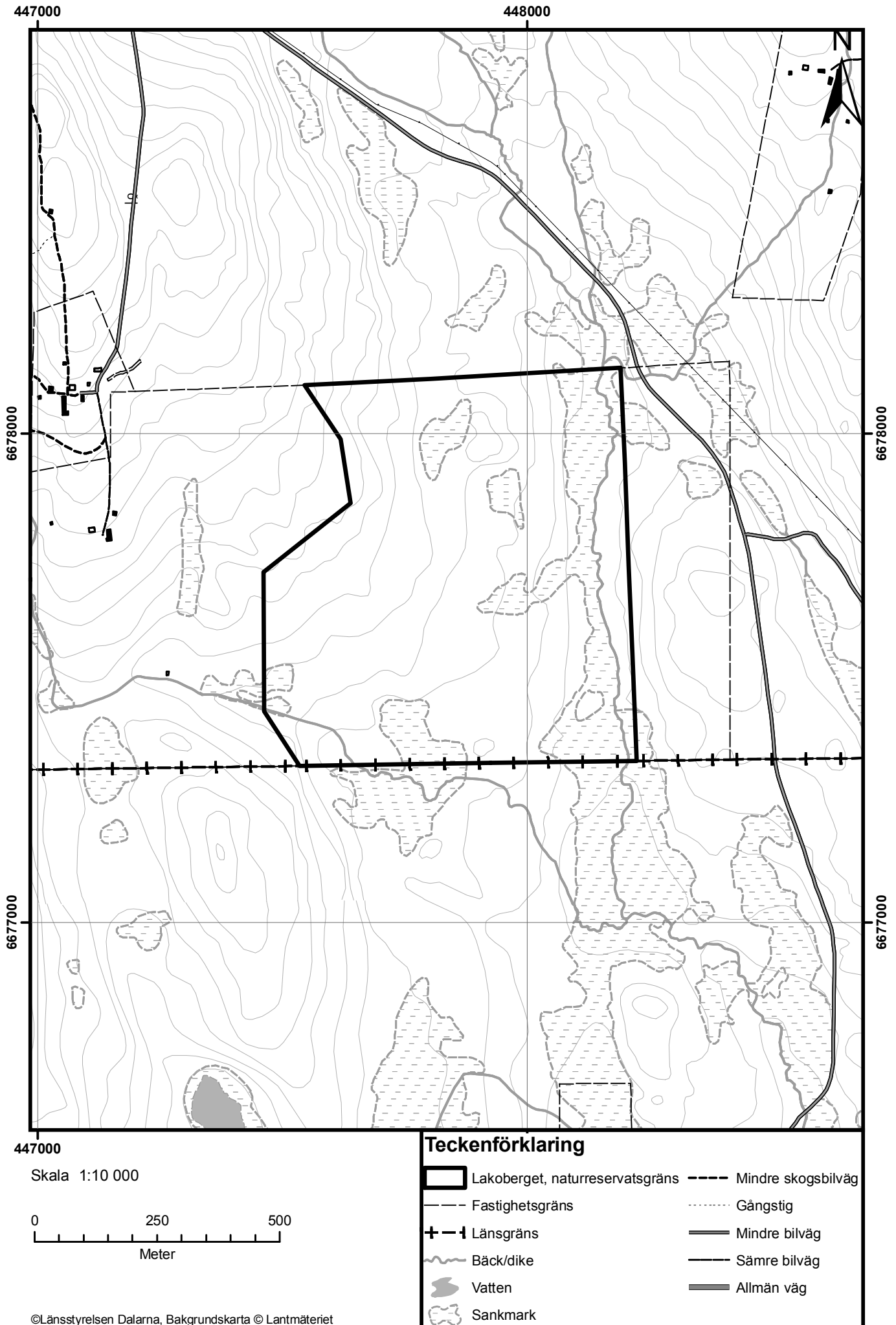

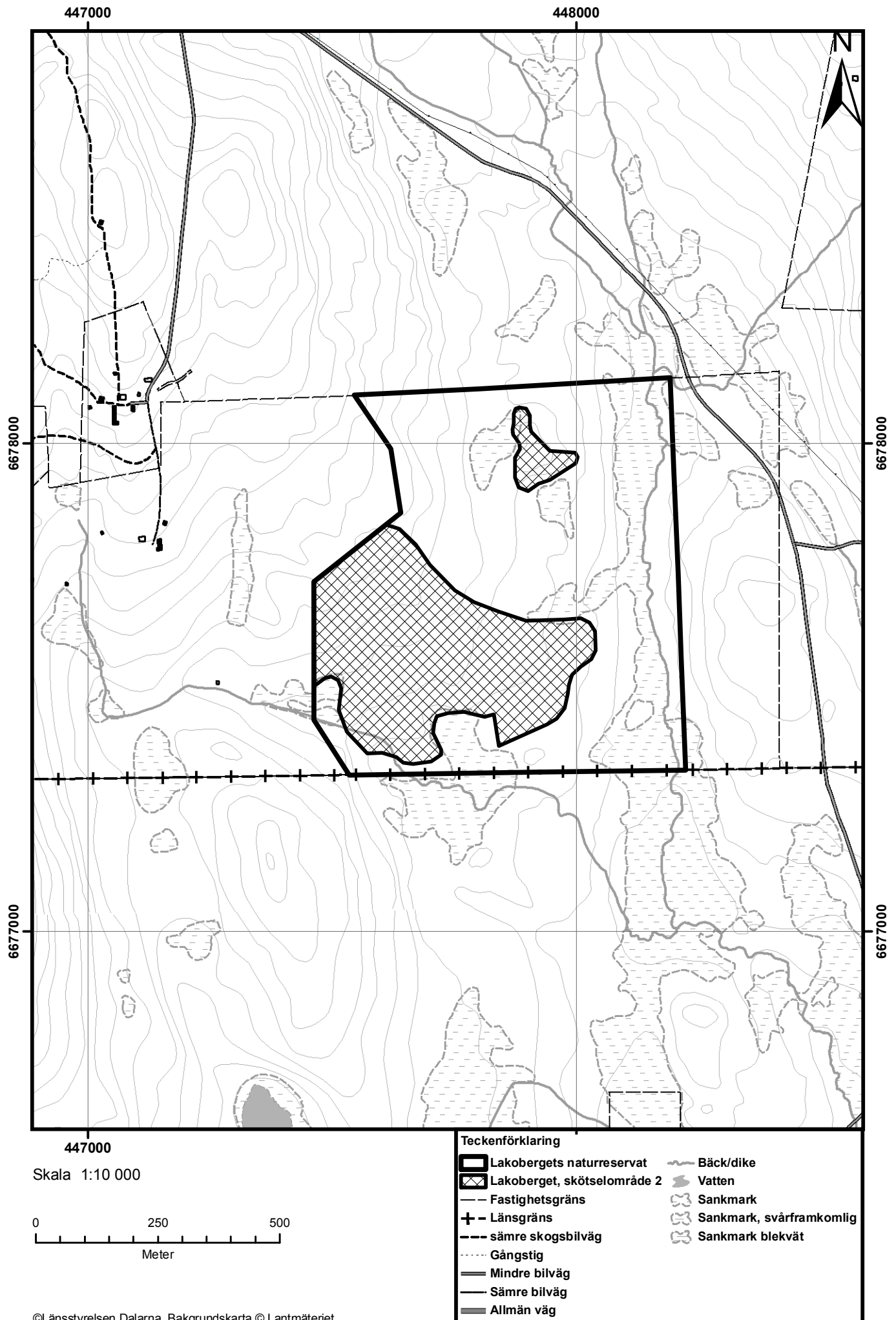
Skala 1:200 000

Teckenförklaring

 Lakobergets naturreservat

Skötselplan för Lakobergets naturreservat

Innehåll

SKÖTSELPLAN FÖR LAKOBERGETS NATURRESERVAT	1
BESKRIVNINGSDDEL	3
1. Beskrivning av bevarandevärdena	3
1.1 Administrativa data	3
1.2 Beskrivning av området	4
1.3 Källförteckning	5
PLANDEL	6
2. Avvägningar mellan bevarandevärden	6
2.1 Syfte med naturreservatet	6
2.2 Prioritering mellan bevarandevärden	6
3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	6
3.1 Skötselområde 1: Skog, våtmarker och vatten med fri utveckning	6
3.2 Skötselområde 2: Äldre tallar med behov av skötsel	7
3.3 Skötselområde 3: Friluftsliv och anläggningar	8
4. Jakt och fiske	8
5. Dokumentation och uppföljning	9
5.1 Dokumentation	9
5.2 Uppföljning	9
6. Revidering av skötselplanen	9
7. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	10
8. Bilagor:	10

Beskrivningsdel

1. Beskrivning av bevarandevärdena

1.1 Administrativa data

Namn	Lakobergets naturreservat
NVR id	2014825
Län	Dalarna
Kommun	Vansbro
Markslag: (uppdelning enl. Naturvårdsverkets rapport nr 5391)	
Tallskog	18,8 ha
Granskog	4,5 ha
Barrblandskog	15,1 ha
Barrsumpskog	2,3 ha
Impediment	2,6 ha
Våtmark	6,7 ha
Ungskog inklusive hyggen	2,2 ha
Totalt	53,7 ha
Nyttjanderätter	-
Bebyggelser och anläggningar	-
Förvaltare	Länsstyrelsen Dalarnas län

1.2 Beskrivning av området

1.2.1 Geovetenskap

Enligt SMHI har området en årsmedelnederbörd på 850 mm. Det regnar mest under sensommaren och hösten juli-oktober har medelnederbörd på 95 mm. Torraste månaden är februari med i genomsnitt 35 mm nederbörd. Årsmedeltemperaturen ligger på 3,5°C. Som varmast är det i juli med en medeltemperatur på 14,5°C och som kallast i januari med ett genomsnitt på -7,5°C. Vegetationsperioden är 165 dygn. Marken är snötäckt 137 dygn och snödjupet ligger på 55 cm.

Berggrunden utgörs av granit som i huvudsak täcks av morän. Fläckvis finns organiska jordarter.

1.2.2 Biologi

Vegetation och flora

Lakobergets naturreservat utgörs främst av en ostvänd sluttning med tall och barrblandskog. Gamla tallar finns i stort sett i hela området, antingen i grupper eller som enstaka överståndare. Här och var i sluttningen tränger grundvatten upp ur marken, och jorden är täckt av vitmossor. I en av de mindre våtmarkerna i södra änden av området finns orkidén nattviol. Längst ner i sluttningen i områdets östra del rinner Vesnitsbäcken, en skogsbäck som kan ha höga vattenflöden vid bland annat snösmältningen eftersom den avvattnar ett stort markområde. Kring Vesnitsbäcken finns en flack våtmark som tidvis svämmas över.

Skogstillstånd

Lakoberget utgörs främst av gammal tallskog ca 150 år med stor mängd tallöverståndare som skattas till över 200 år, och barrblandskog där de gamla tallarna omges av en yngre generation av tall och gran. Här finns även fuktiga partier med grov gran bevuxna med gammelgranlav och kattfotslav högt upp på stammarna. I en del av området finns rikligt med död ved såsom högstubbar torrträd och granlågor i olika nedbrytningsstadier.

I södra delen av området är skogen talldominerad och fuktig, och övergår i trädklädd våtmark. I själva sluttningen finns både barrblandskog och tallskog, men här är många av tallarna både gamla och grova.

Fauna

Djurlivet är inte närmare undersökt i området.

1.2.3 Kulturhistoria

Lakoberget tillhör de verkligt gamla boplatserna i Äppelbo socken. Området hör till Dalarnas Finnmark. Det är benämningen på de ofta otillgängliga, skogsbevuxna områden som befolkades av skogsfinnar från

östra Finland i början av 1600-talet. Svenska staten ville ha skatteinkomster och erbjöd mark och sex års skattefrihet om marken odlades. Detta var en möjlighet för staten att på sikt få ökade skatteinkomster. De invandrade finnarna ägnade sig åt svedjebruk. Platsen för svedjefallen var som i Lakoberget, sydvända sluttningar, helst med stor fin granskog men utan allt för stenig mark.

1.2.4 Jakt, fiske och övrigt friluftsliv

Naturreservatet ingår inte i något viltvårdsområde. Beträffande älgjakten ingår naturreservatet i ett A-område och har med andra ord licens för minst en vuxen älg. Det är oklart hur mycket småvilt som jagas i området. Enligt förra markägarna har småviltjakten varit mycket begränsad och i huvudsak bestått i jakt på skogshöns.

1.3 Källförteckning

Berggrundsgeologisk kartdatabas-regional nivå, skala 1:250 000. SGU.

Jordartsgeologiska kartdata modell C, skala 1:100 000. SGU.

SMHI

Forsslund, Carl-Erik; Med Dalälven från källorna till havet

Berggren, Uno; Svedjefinnar, Häfte Munkfors, september 2000.

Dehlin, Lennart Ortnamnsfunktionen Lantmäterier, epost

Plandel

2. Avvägningar mellan bevarandevärden

2.1 Syfte med naturreservatet

Bevara biologisk mångfald

Syftet med naturreservatet är att bevara den naturskogsartade skogen och våtmarkerna vid Lakoberget med de värdefulla livsmiljöerna äldre tallskog, barrblandskog, och granskog med deras typiska arter i naturliga, orörda bestånd, ekologiska samspel och naturlig dynamik. Strukturer som död ved och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning.

Tillgodose behov av områden för friluftslivet

Syftet med naturreservatet är också att underlätta möjligheterna till friluftsliv i ett naturskogsområde. Friluftslivet är dock underordnat syftet med att bevara de biologiska värdena.

Syftet ska nås genom

Syftet ska tillgodoses genom att skogen och våtmarkerna i området utvecklas fritt. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

2.2 Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet/skötselområdet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya stigar och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur. Reservatet är indelat i tre skötselområden:

1. Skog, våtmarker och vatten med fri utveckling
2. Äldre tallar med behov av skötsel
3. Friluftsliv och anläggningar

3.1 Skötselområde 1: Skog, våtmarker och vatten med fri utveckling

Beskrivning

I sluttningen finns det fläckvis grandominerad skog och små utströmningsområden och mindre våtmarker. I östra delen av området rinner Vesnitsbäcken med omkringliggande våtmark. I södra delen av

Lakoberget finns en talldominerad fuktig skog som övergår i trädklädd våtmark.

Bevarandemål

Området utgörs av naturskog, våtmarker och vattendrag som är av naturlig karaktär. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen är olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling. Förekomsten av hotade arter bibehålls och förbättras.

Skötselåtgärder

Bevarandemålet kan nås genom att skogen lämnas för fri utveckling, vilket på sikt leder till naturlig ökning av död ved, när träden åldras och dör. Dessutom leder fri utveckling så småningom till större variation i beståndsåldern genom naturlig föryngring i luckor.

3.2 Skötselområde 2: Äldre tallar med behov av skötsel

Beskrivning

Lakobergets skogar består främst av tallskog och barrblandskog, men med inslag av granskog i fuktiga partier. I området finns spridda tallöverståndare, här och där finns grupper av gamla grova spärrgreniga tallar. De gamla tallarna är en betydande del av hela områdets karaktär. Området har brunnit och många av de gamla tallarna bär tydliga spår av brand.

Bevarandemål

Områdets talldominerade brandpräglade karaktär bibehålls, och gammeltallarna har möjlighet att fortleva och bli mycket gamla. Yngre tallar får fläckvis möjlighet att komma upp och också tillskansa sig sådana vedkvaliteter att även de kan bli mycket gamla på sikt.

Skötselåtgärder

Naturvårdsbränning är en skötselmetod som skulle kunna vara lämplig i Lakoberget. Området är präglat av brand, och genom att bränna skog av denna typ skulle de gamla tallarna gynnas och en etablering av en ny tallsuccession skulle vara möjlig. Naturvårdsbränningen skulle genomföras med målet att en hög andel av tallarna skulle överleva (ca 70 %). Detta skulle också medföra sådana vedkvaliteter hos de yngre brandskadade tallarna att även de skulle kunna bli mycket gamla.

Om det är möjligt att använda naturvårdsbränning som skötselmetod i Lakoberget behöver dock utredas ytterligare. Det är bränningstekniskt svårt att avgränsa området, och behöver man ta stor hänsyn till gårdarna

vid Lakoberget. Större delen av Lakoberget klassat som nyckelbiotop. Dessutom finns contortaplanteringar i närheten på Värmlandssidan om länsgränsen.

Under tiden som valet av skötselmetod utreds, och i det fall att man kommer fram till att det inte är möjligt att sköta med naturvårdsbränning, ska området skötas på annat sätt för att gynna de tallanknutna naturvärdena. Detta görs i första hand genom röjning av unga granar och ringbarkning av gran som växer nära och upp i de gamla tallarnas kronor.

3.3 Skötselområde 3: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

Lakoberget saknar stigar och är relativt svårt att komma till som besökande gäst. I öster avgränsas området av Vesnitsbäcken som med sina nyckfulla flöden ibland är så pass bred att det är svårt att ta sig över bäck och våtmark. Västra delen av Lakobergets naturreservat ligger mycket nära gårdarna vid Lakoberg. Grannreservatet, Lållansbergets naturreservat, som ligger väster om gårdarna har dock något bättre förutsättningar för friluftsliv.

Bevarandemål

Lakobergets naturreservat och Lållansbergets naturreservat har en gemensam parkeringsplats nordväst om Lållansberget. Vid parkeringen finns en skylt som illustrerar och informerar om båda naturreservaten. Information om reservatet finns också på länsstyrelsens hemsida.

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

En parkeringsplats för 2-3 bilar ska iordningställas vid Lakotjärnen. Vandringsleden fram till vändplanen väster om Hävdamossen ska iordningställas och markeras. Informationsskyltar ska framställas och sättas ut vid naturliga entréer i området, så att det blir tydligt för besökaren var naturreservatets gränser går. Information till Länsstyrelsens hemsida ska tas fram och publiceras.

Löpande skötsel

Årlig tillsyn av skyltar och vandringsleder.

4. Jakt och fiske

Jakt är tillåtet i Lakobergets naturreservat. Dock är upplåtelse av korttidjakt förbjudet om inte nyttjanderättsinnehavaren medföljer och man bedriver jakten tillsammans.

5. Dokumentation och uppföljning

5.1 Dokumentation

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

5.2 Uppföljning

Bevarandemål

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av om syftet med reservatet uppnås.

Uppföljningen genomförs av Länsstyrelsen. Uppföljning kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus.

Övriga skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för att följa upp genomförda skötselåtgärder.

6. Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

7. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Prioritet	När
Uppmärkning av reservatet	1	Inom 1 år
Informationsskylt	1	Inom 1 år
Parkeringsplats (gemensam med Lållansbergets naturreservat)	1	Inom 1-5 år
Uppföljning av skötselåtgärder		löpande
Uppföljning av bevarandemål		löpande

8. Bilagor:

Bilaga 1: Skötselplankarta

Skötselkarta Lakobergets naturreservat

